

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Право» (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Анатолій СТЕПАНЮК

«29» серпня 2024 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Правоохоронна діяльність»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

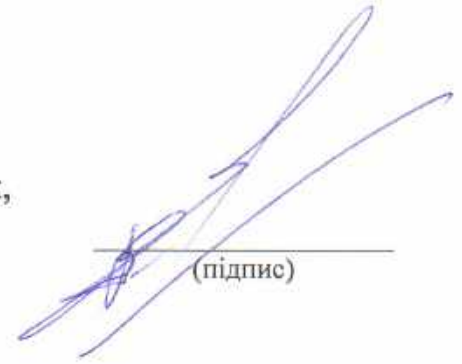
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

Харків 2024

Розробник:

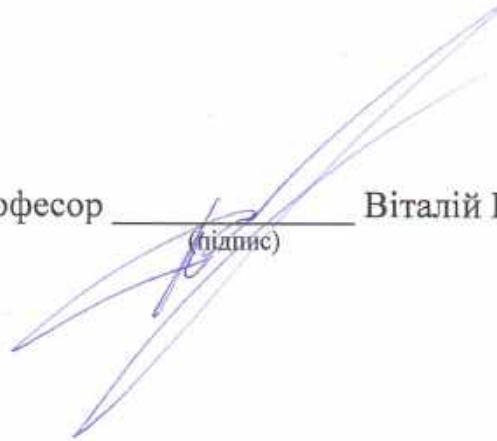
Завідувач кафедри права, доктор юридичних наук,
професор Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
права гуманітарно-правового факультету:
Протокол № 1 від 29. 08.2024 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор _____ Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

(підпис)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: *Павликівський Віталій Іванович*

Посада: *завідувач кафедри права*

Науковий ступінь: *доктор юридичних наук*

Вчене звання: *професор*

E-mail: v.pavlykivskyi@khai.edu

Перелік дисциплін, які викладає: *Кримінальне право, Актуальні проблеми кримінального права, Актуальні проблеми правозастосування та правової професії, Сучасні доктрини кримінального права, Правові засади запобігання та протидії корупції.*

Напрями наукових досліджень: *сферу наукових інтересів становлять теоретичні та прикладні проблеми кримінального права, питання кримінальної відповідальності за порушення свободи слова та професійної діяльності журналістів, захист трудових прав громадян нормами кримінального законодавства, кримінальна відповідальність за шкоду, заподіяну автономними транспортними засобами, правосуддя перехідного періоду.*

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 6 семестр

Дисципліна – обов'язкова

Загальна кількість годин за навчальним планом – 105 годин/ 3,5 кредита ЄКТС, 54 години аудиторної та 51 година самостійної роботи здобувачів.

Види занять – лекції, практичні заняття

Вид контролю – диференційний залік

Мова викладання – українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Основи вогневої підготовки» полягає у підготовці здобувача, здатного досконало знати тактико-технічні характеристики стрілецької та групової зброї, зразково виконувати нормативи з вогневої підготовки, суворо дотримуватись правил зберігання та застосування зброї, методично грамотно організовувати навчання підлеглих вогневій підготовці та виконувати заходи безпеки при діях зі зброєю, прищеплювати любов до Вітчизняної зброї та виховувати впевненість в ній.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи вогневої підготовки» є набуття теоретичних знань з історії виникнення та розвитку вогнепальної зброї, основ внутрішньої та зовнішньої балістики, заходів безпеки при поводженні зі зброєю, матеріальної частини стрілецької зброї, що стоїть на озброєнні в Збройних Силах України.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

Вміти:

– організовувати розвідку цілей спостереженням, визначати відстані до цілей при стрільбі із стрілецької зброї та групової зброї;

- вміти грамотно вибирати вогневі позиції та способи стрільби, готувати вихідні дані для стрільби з урахуванням поправок, а також вміти коригувати стрільбу по нерухомих та рухомих цілях;
- виконувати нормативи з вогневої підготовки, які передбачені програмою бойової та спеціальної підготовки для підрозділів Збройних Сил України;
- приймати обґрунтовані рішення на знищення цілей, подавати команди на відкриття вогню, а також вести спостереження за результатами вогню, коректувати його та здійснювати маневр;
- доцільно вибирати види зброї для знищення тих чи інших цілей при виконанні службово-бойових завдань, ставити вогневі задачі та віддавати цілевказівки.
- організовувати та методично правильно проводити стрілецькі тренування та стрільби в підрозділі, використовуючи штатну навчально-матеріальну базу.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК22. Здатність організувати функціонування системи охорони, контролю території об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

Програмні результати навчання:

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

РН18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

ПРН25 Вміння виявляти потенційно-небезпечних осіб на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. 7,62 мм кулемети Калашникова ПКМ, ПКМС, ПКТ.

1. Призначення, бойові властивості, загальна будова та комплект постачання кулеметів ПКМ, ПКМС, ПКТ.
2. Призначення, будова частин та механізмів кулеметів ПКМ, ПКТ, робота частин та механізмів.
3. Послідовність та правила неповного розбирання та складання після неповного розбирання кулеметів
4. Обслуговування зброї після стрільби.

Тема 2. Розбирання та складання кулеметів ПКМ, ПКТ.

1. Неповне розбирання та складання після неповного розбирання 7,62 мм кулеметів ПКМ, ПКМС, ПКТ.
2. Повне розбирання та складання після повного розбирання 7,62 мм кулеметів ПКМ, ПКМС, ПКТ.
3. Підготовка кулемета до стрільби. Заряджання та розряджання кулемета. Можливі затримки при стрільбі із кулеметів ПКТ, ПКМ та способи їх усунення.
4. Підготовка кулеметів до стрільби з треножного станка та холостими патронами.
5. Поточне обслуговування, чищення, змащування зброї.

Тема 3. 9 мм пістолет Макарова ПМ.

1. Призначення, бойові властивості, загальна будова та комплект постачання ПМ.
2. Неповне розбирання та збирання після неповного розбирання. Призначення, будова частин та механізмів ПМ. Робота частин та механізмів
3. Матеріальна частина 9 мм ПМ.

Тема 4. Розбирання та складання 9мм пістолета ПМ.

1. Неповне розбирання та складання після неповного розбирання ПМ.
2. Повне розбирання та складання після повного розбирання ПМ.
3. Можливі затримки при стрільбі та способи їх усунення
4. Підготовка ПМ до стрільби. Обслуговування після стрільби.

Модульний контроль 1

Змістовний модуль 2.

Тема 5. 5.45 мм автомат Калашникова

1. Призначення, бойові властивості, загальна будова та комплект постачання АК-74.
2. Неповне розбирання та збирання після неповного розбирання. Призначення, будова частин та механізмів АК-74.
3. Робота частин та механізмів.
4. Підготовка АКС74 та РПКС74 до стрільби . Можливі затримки та способи їх усунення.

Тема 6. Розбирання та складання автомата (ручного кулемета).

1. Прийоми та способи ведення вогню з автомату АКС74 по нерухомим цілям
2. Неповне розбирання та складання після неповного розбирання автомата (ручного кулемета).
3. Повне розбирання та складання після повного розбирання автомата (ручного кулемета).
4. Затримки під час стрільби та способи їх усунення
5. Прийоми та способи ведення вогню з автомату АКС74 по цілям, що з'являються.

Тема 3. Ручні гранати (РГД-5, Ф-1, РГО, РГН, УРГ, УРГН).

1. Призначення, бойові властивості, загальна будова гранат РГД-5, Ф-1. Робота механізмів гранат РГД-5, Ф-1 під час кидання.
2. Призначення, бойові властивості, загальна будова гранат РГО, РГН. Робота механізмів гранат РГО, РГН під час кидання.
3. Призначення, загальна будова та комплект постачання гранат УРГ, УРГ-Н. Підготовка гранат до кидка.
4. Заходи безпеки при поводженні з ручними гранатами.

Модульний контроль 2

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

6. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час практичних занять та якості виконання самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення практичних занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення практичних занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Аудиторна робота здобувача</i>			
Модуль 1			
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...3	4	0...12
Виконання практичних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...28	1	0...28
Модуль 2			
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...4	3	0...12
Виконання практичних робіт	0...7	3	0...21
Модульний контроль	0...27	1	0...27
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (диф. залік) проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування й за наявності допуску до диф. заліку. Під час складання семестрового диф. заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

7.2 Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Досягненню ними належного рівня компетентності, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний студентом повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених

робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Незадовільно (0-59): студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);
- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які

станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenty/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

9. Методичне забезпечення

Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/>

10. Рекомендована література

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.
2. Статути Збройних Сил України: із змінами та доповн. відповідно до Закону України від 03.02.2004 № 1420-IV / ред. С. Ленська. – К.: Воєнне вид-во України „Варта”, 2006. – 535 с.
3. Воєнна доктрина України: затв. Указом Президента України від 15.06.2004 року № 648 (в редакції Указу Президента України від 08.06.2012 року № 390/2012)

Базова література

1. Про особливості видачі громадянам України дозволу на придбання, зберігання та носіння мисливської зброї та набоїв до неї під час дії воєнного стану: Наказ від 1 березня 2022 р. № 170. Офіційний вісник України. 2022. № 27. С. 35.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу вогнепальної зброї: Закон України від 20 серпня 2024 р. № 3899-IX. Відомості Верховної Ради України. 2024. № 38. С. 112. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3899-20>.
3. Про затвердження Змін до Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної зброї, пневматичної, холодної та охолощеної зброї: Наказ від 16 червня 2020 р. № 459. Офіційний вісник України. 2020. № 52. С. 58.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0816-20>.

4. Вогнева підготовка: Навч. посіб. / Авторський колектив: В.А. Дідковський, Д.В. Лук'янов, І.М. Мазур, Є.В. Полікарпов, В.В. Свінцицький. - К.: НАВС, 2015.- 320 с.

5. Методика проведення практичних занять із вогневої підготовки працівників органів внутрішніх справ із виконання основного курсу вправ для стрільби із пістолета / А.М. Лобода, О.В. Запорожанов, А.В. Нестеренко, Р.А. Воробйов; НАВС, Академія безпеки відкритого суспільства. – К.: Вид. Ліпкан О.С., 2013. – 107 с.

Додаткова література

1. Мельник І., Метельський І., Канюка В., Богайчук В. Засвоєння студентами факторів, які впливають на влучність стрільби під час вогневої підготовки. Актуальні проблеми правознавства. 2024. №1. С.239-245

2. Канюка В., Мельник І. Основи володіння зброєю та вогневої підготовки студентів спеціальності «Правоохоронна діяльність» з використанням елементів снайпінгу». Актуальні проблеми правознавства. 2023 р. випуск 1 (33).

3. Канюка В., Мельник І., Богайчук В. Вогнева підготовка студентів спеціальності «правоохоронна діяльність» з використанням елементів методики бойового хортингу. Актуальні проблеми правознавства. № 2(30). 2022. С. 135–141.

4. Князєв С. М. Вогнепальна зброя: навчальний посібник. Київ: КНУВС, 2021. 256 с.

5. Мельник О. В. Основи стрілецької підготовки: навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. – 198 с.

6. Попов В. М., Сидоренко Ю. А. Основи експлуатації та безпечного поводження зі зброєю. – Дніпро: УМСФ, 2023. 220 с.

7. Гнатюк І. П. Курс стрілецької справи: довідковий посібник. Полтава: ПУЕТ, 2021. 280 с.

8. Рєзніков С. М. Військова справа: теорія і практика. – Харків: Видавництво НТУ "ХПІ", 2022. – 260 с.

9. Гончарук О. В. Сучасна стрілецька зброя: конструкція, тактика застосування. Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. 305 с.

10. Лобанов В. П. Основи військової підготовки: підручник для навчальних закладів. – Київ: Освіта, 2022. 345 с.

11. Сергієнко А. А. Стрілецька зброя та її застосування: методичний посібник. Одеса: ОНМА, 2021. 150 с.

12. Касатонов В. І. Стрілецька зброя та боєприпаси: навчальний посібник. Харків: НУЦЗУ, 2023. 312 с.

13. Федоров В. Г. Автоматична зброя: історія, конструкція, принципи роботи. Київ: Військвидав, 2022. 270 с.

11. Інформаційні ресурси

- 1) <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
- 2) <http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- 3) <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
- 4) <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
- 5) <http://www.ssu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.
- 6) <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
- 7) http://www.minjust.gov.ua/m/str_497 - інформаційно-правові ресурси на веб-сайті Міністерства юстиції України
- 8) <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
- 9) <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.